

Aan Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland

Van Gemeente Lansingerland

Onderwerp **Beleidsregels Sociaal Domein 2022**

Datum 1 februari 2023

Ons kenmerk U23.00157

Geachte leden van de Adviesraad Sociaal Domein,

Op 24 november 2022 heeft de gemeenteraad de Verordening Sociaal Domein 2022 vastgesteld. In de Verordening is hoofdstuk 6 (Werk en re-integratie) aangepast. Nadere regels behorend bij de Verordening Sociaal Domein worden door het college vastgelegd in de Beleidsregels Sociaal Domein. Met deze brief informeren wij u over de aangepaste Beleidsregels Sociaal Domein 2022.

De Beleidsregels Sociaal Domein zijn op het gebied van Werk en re-integratie (hoofdstuk 6) en Inkomen (hoofdstuk 7) aangepast en in overeenstemming gebracht met de Verordening Sociaal Domein. De voorgestelde aanpassingen zijn door de beleidsadviseurs en beleidsjurist aan u gepresenteerd en u is verzocht daarover advies uit te brengen.

Op 19 december 2022 ontving het college uw advies waarin u een aantal aanbevelingen doet en een aantal vragen stelt. Wij willen u graag bedanken voor uw uitgebreide advies en waarderen uw rol als stem van de inwoner. In deze brief reageren wij daar puntsgewijs op. In grote lijnen kunnen wij stellen dat wij uw aanbevelingen, op één na, hebben overgenomen. Indien het om een vraag ging hebben wij deze beantwoord en een toelichting gegeven.

Algemeen

Veel re-integratie instrumenten worden uitbesteed aan externe partij(en). In de praktijk blijken die niet altijd even goed te werken. Heeft u als gemeente hier voldoende zicht op en zo niet, wat doet u om dit wel te hebben/krijgen? Wordt er gemonitord hoeveel er gebruik wordt gemaakt van voorzieningen en vindt er een evaluatie plaats?

Ons antwoord:

Wij monitoren alle voorzieningen die worden ingezet. Per aanbieder hebben wij prestatieafspraken opgenomen in het contract om te beoordelen of het instrument effect heeft gehad.

Voorbeeld: voor de trajecten begeleiding bij re-integratie dient de aanbieder voor iedere kandidaat een document te overleggen met daarin:

- a. De eindevaluatie, deze bestaat tenminste uit de volgende onderdelen:
 - Aanleiding aanmelding (startpunt en beschrijving begeleidingsdoel);
 - De genomen stappen;
 - Het resultaat (is het einddoel behaald);
 - Als de kandidaat niet (genoeg) geactiveerd is, niet geplaatst is, of het werk behouden niet is gelukt, dan komt er een advies over een eventueel vervolgtraject.
- b. De uren(dagdelen)verantwoording.

Op casus niveau worden deze evaluaties beoordeeld door onze consultants. Zij stemmen hierover af met de aanbieder. Periodiek nemen de contactmanager en de verantwoordelijk beleidsadviseur ook alle resultaten door tijdens een tussenrapportageoverleg met de aanbieder.

Artikel 6.1

De nummering onder dit artikel klopt niet. Artikel 6.2.2 moet zijn 6.1.2 en artikel 6.3.3 moet zijn 6.1.3.

Ons antwoord:

Wij hebben dit aangepast.

Artikel 6.2.3

U vraagt in lid 5 om een bijdrage van 10% van de te maken trajectkosten door niet-kandidaten, indien er sprake is van minimaal 115% van de desbetreffende bijstandsnorm binnen het huishouden waar de belanghebbende deel van uit maakt. Graag verzoeken wij u om deze bijdrage te verwijderen. Wanneer een niet-kandidaat niet in staat is om op eigen kracht geaccepteerde arbeid te vinden en zich hierbij tot de gemeente wendt, dient ons inziens de niet-kandidaat geen financieel nadeel te ondervinden van het getoonde initiatief.

Ons antwoord:

Wij kunnen ons vinden in uw aanbeveling en schrappen de eigen bijdrage van 10%. Hierdoor komt aan artikel 6.2.3 lid 5 en lid 8 geen betekenis meer toe en komen die in het geheel te vervallen. De overige leden van artikel 6.2.3 zijn vernummerd.

Artikel 6.3.5

U kent een bijdrage, in de vorm van een werkgeverscheque, toe van ten hoogste € 2.250 bij een dienstverband van zes maanden en ten hoogste € 4.500 bij een dienstverband van twaalf maanden. Gerelateerd aan de discussie rond artikel 6.3.14 vragen wij om een nadere onderbouwing van deze keuze. Waarom is gekozen voor deze bedragen? Is gebleken uit onderzoek bij andere gemeenten of ervaringscijfers binnen de gemeente Lansingerland dat deze bedragen het verschil grotendeels verklaren tussen wel en niet aanbieden van een dienstverband?

Ons antwoord:

De werkgeverscheque is een instrument dat ingezet wordt vanuit de regionale toolbox van de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal. Dat wil zeggen dat de bedragen die eraan gekoppeld zijn en de voorwaarden om dit instrument in te zetten regionaal zijn bepaald, in afstemming met regio Haaglanden.

Artikel 6.3.14

In dit artikel kent u een werkgever een plaatsings-fee toe van € 500 wanneer hij een kandidaat een baan heeft aangeboden. Beseffende dat deze mogelijkheid onderdeel vormt van een groter pakket aan ondersteuningsmaatregelen, zoals de werkgeverscheque in artikel 6.3.5, verzoeken wij u desalniettemin om deze optie nauwgezet te evalueren. Ons inziens is het bedrag aan plaatsings-fee te laag om werkgevers te stimuleren om een kandidaat een baan aan te bieden, terwijl er daarnaast uitvoeringskosten zijn voor het verwerken van deze eenmalige transactie. Hoe verhoudt deze plaatsings-fee zich tot de werkgeverscheque onder artikel 6.3.5?

Ons antwoord:

Wij monitoren het effect van de nieuwe beleidsregel. Het betreft een nieuw instrument dat consultants kunnen inzetten. Het is dan altijd afwachten of het in de praktijk uitpakt zoals beoogd. Indien het effect tegenvalt, passen wij de beleidsregel aan of schaffen het af.

Artikel 6.4.3

Tekstueel gezien moet de huidige zin in lid 1 gewijzigd worden. Thans staat er 'Indien de taalschool geen device aanbiedt, verstrekt het college dit via de inrichtingskosten Bijzondere Bijstand (€ 500 Nibud). Dit moet worden 'Indien de taalschool geen device aanbiedt, verstrekt het college dit via de inrichtingskosten Bijzondere Bijstand met een maximale vergoeding van € 500.'

Ons antwoord:

Wij nemen uw aanbeveling en voorgestelde tekst over.

Artikel 6.6.2

Gelieve de zin aan te passen. 'Artikel 6.6.2 Geen taaltoets Artikel 6:29 Geen taaltoets' is onvolledig weggehaald.

Ons antwoord:

Wij hebben dit aangepast.

Artikel 6.6.3

In lid 4 geeft u aan dat als de belanghebbende voor 1 januari 2016 is begonnen met een taaltraject in het kader van de Wet educatie dit kan worden aangemerkt als 'voldoende inspanning'. Gezien de suboptimale manier waarop inburgeraars in het verleden Nederlands hebben kunnen leren en de financiële prikkels bij taalaanbieders vinden wij het onjuist om een startmoment te definiëren als 'voldoende inspanning' en stellen we voor om dit lid te schrappen.

Ons antwoord:

Sinds 1 januari 2016 geldt de Wet Taaleis, daarvoor gold de Wet educatie. Het criterium van 'voldoende inspanning' komt uit de Wet educatie. Voor belanghebbenden die vóór 1 januari 2016 begonnen zijn met een taaltraject geldt nog steeds het criterium van 'voldoende inspanning'. Wij nemen uw aanbeveling niet over en laten de tekst zo staan.

Artikel 7.2.3

Hierin biedt u de mogelijkheid voor bijzondere bestand voor een volledige woninginventaris. In lid 2a stelt u vouchers voor meubilair en kleine huisraad ter beschikking, voor besteding bij kringloopwinkels in Lansingerland. In lid 2b stelt u vouchers voor een witgoedpakket ter beschikking, ter besteding bij leveranciers van witgoed in de gemeente waarmee u een overeenkomst heeft gesloten. Graag zien wij dat het ook mogelijk wordt om het witgoedpakket bij kringloopwinkels te verkrijgen, indien er sprake is van een geschikt aanbod. In lid 2c verstrekt u een vrij besteedbaar bedrag afhankelijk van de gezinssamenstelling. In Bijlage 2 staan de bedragen vermeld voor het voucherpakket en het vrij besteedbaar bedrag voor duurzame gebruiksgoederen. Terwijl het Nibud over het algemeen schaalvoordelen ziet in de vorming van een huishouden, neemt echter het vrij besteedbaar bedrag per persoon in het gezin in bijlage 2 nauwelijks af. Een persoon krijgt 350 euro, twee 600, drie 900, vier 1.200 en vijf of meer 1.500 euro. In hoeverre blijkt uit de praktijk dat deze bedragen (on-)toereikend zijn? Is het mogelijk om de voorzieningen in natura te verstrekken en niet in de vorm van een geldbedrag?

Ons antwoord:

Wij hebben recent de werkwijze aangepast. Op verzoek van onze ketenpartners (zoals Humanitas), de consulenten en de statushouders zelf, is besloten om in beginsel de optie als bedoeld in lid 2 sub c toe te passen. We kiezen er dus voor om direct geld uit te keren en laten de vouchers achterwege. Wel moet de statushouder dan bonnetjes (of kwitanties) overleggen om gemaakte kosten te bewijzen. Het geld waar geen bon of kwitantie voor wordt overlegd moet worden terugbetaald.

Volgend jaar evalueren wij de nieuwe werkwijze om standaard geld toe te kennen. Wij beoordelen dan tevens (aan de hand van onder andere de bonnetjes) of de bedragen uit bijlage 2 (nog) passend zijn.

Artikel 7.4.9

Hierin, via lid 8, geeft u asielstatushouders met grote gezinnen een woonkostentoeslag. Uit uw mondelinge toelichting van 8 november jl. blijkt dat deze interventie specifiek is ontworpen voor een 2-3 tal grote gezinnen. De gemeente betaalt hierbij 50% van het verschil tussen de huurprijs van de woning en de aftoppingsgrens voor sociale huur en 3B Wonen de andere helft. U verwacht dat het gebruik niet zal toenemen. Graag vragen wij uw aandacht voor monitoring hiervan en passende arbeidsmarktstimulerende maatregelen om het draagvlak voor deze maatwerkoplossing te vergroten.

Ons antwoord:

- Wij monitoren de aantallen. Indien de aantallen toenemen, kunnen wij dit namelijk niet meer bekostigen uit de bestaande budgetten. Wij vragen dan apart budget hiervoor aan bij de gemeenteraad en moeten dit dan onderbouwen.
- Kostentechnisch is het echter een zeer voordelige regeling. Alle kinderen tellen namelijk mee als unieke personen voor de taakstelling. Dit betekent dat wij in z'n totaliteit minder woningen nodig hebben om aan de verplichte jaarlijkse taakstelling voor huisvesting statushouders te voldoen. Iets wat zeer belangrijk is, gezien wij veel moeite hebben om aan deze taakstelling te voldoen. Dit komt doordat er een tekort bestaat aan beschikbare sociale huurwoningen ten opzichte van de vraag. Indien wij dergelijke grote gezinnen geen regeling bieden, bestaat de kans dat zij niet naar Lansingerland kunnen komen.
- De arbeidsmarktstimulerende maatregelen voor deze groep zijn en blijven hetzelfde als voor andere statushouders. De begunstigden van deze beleidsregel ondervinden namelijk geen financieel voordeel. Het betreft het voorkomen van een nadeel. Wij compenseren met deze beleidsregel het deel dat niet wordt vergoed door de huurtoeslag, iets dat bij andere statushouders wel is gedekt.

Artikel 7.6.3

Lid 2. De datum per wanneer de individuele studietoelage wordt aangevraagd kan niet verder dan 5 jaar liggen dan de datum waarop de aanvraag wordt gedaan.

De tekst in deze zin is niet begrijpelijk.

Ons antwoord:

Wij hebben de tekst gewijzigd naar “De terugwerkende kracht kan nooit verder gaan dan 1 april 2022 en heeft een verjaringstermijn van 5 jaar.”

Artikel 7.7.3

In dit artikel wordt gesproken over vroegtijdige schoolverlaters. Om welke leeftijd gaat dit hier? Is dat bij 21 of 22 jaar oud?

Ons antwoord:

Een vroegtijdige schoolverlater is een jongere tussen de 12 en 23 jaar, die niet ingeschreven staat op een school, geen startkwalificatie heeft (een diploma op min. mbo2, havo of vwo) en niet uit het praktijk-onderwijs of speciaal onderwijs komt.

Artikel 7.7.7

Bij lid 2 staat een ‘onder’ te veel. De zin moet zijn: Een ontvangen vergoeding uit een commerciële overeenkomst als bedoeld in artikel 7.7.5 vanwege een kostganger wordt in beginsel onder aftrek van een bedrag van 20% van het netto minimumloon als inkomsten in mindering gebracht op de te ontvangen bijstand.

Ons antwoord:

Wij hebben de tekst aangepast.

Artikel 7.8.3 en artikel 7.9.4

Het college kan afzien van terugvordering wanneer het totaal aan vorderingen lager is dan € 100. Dit is uw uitgangspunt voor artikel 7.8.3, het zogenaamde kruimelbedrag. In beginsel zijn wij het hier mee eens, echter vragen wij wel aandacht voor de uitvoeringskosten. Wanneer het uitvoeringstechnisch mogelijk is om kruimelbedragen relatief makkelijk en goedkoop terug te vorderen, dient dit bedrag aangepast te worden.

In artikel 7.9.4 geeft u aan dat u afziet van het nemen van een verhaalsbesluit indien het op te leggen verhaalsbedrag lager is dan € 50 per maand. Echter ontbreekt de tijdsperiode wat de basis voor het verhaalsbesluit moet vormen.

Ons antwoord:

Wij zijn blij dat u het eens bent met ons uitgangspunt bij artikel 7.8.3. Wij voorzien echter geen situatie waarbij de uitvoeringskosten lager zijn dan een te innen vordering van onder de € 100. Bij een dergelijke procedure zijn veel collega's betrokken en moeten dusdanig veel handelingen worden verricht in het systeem, dat de uitvoeringskosten al snel boven de € 100 uitkomen.

De tijdsperiode bij artikel 7.9.4 is vanaf het moment dat de onderhoudsplichtige verplicht is om te betalen en zolang de uitkeringsgerechtigde een uitkering ontvangt. Dit is belegd in een werkinstructie.

Artikel 7.8.19 en artikel 7.9.17

U geeft aan dat indien overgegaan moet worden tot verrekening of beslaglegging de vordering jaarlijks met de kosten verhoogd kunnen worden, met maximaal 15% van de hoofdsom. Om stapeling van schulden te voorkomen stellen wij voor om dit niet te verhogen met deze maximale kosten, tenzij sprake is van fraude.

In artikel 7.9.17 staat aangegeven dat de vordering wordt verhoogd, de keuze hier is weg terwijl die bij artikel 7.8.3 en 7.9.4 wel aanwezig is in de woorden 'kan afzien'.

Ons antwoord:

Artikel 7.8.19 is een kan-bepaling. Dit betekent dat wij hier niet standaard voor kiezen, maar de ruimte hebben om dit in extreme gevallen wel te doen, zoals een fraudegeval. Onze werkwijze is hiermee reeds in lijn met uw suggestie.

In artikel 7.9.17 staat de optie 'kan afzien' inderdaad niet opgenomen. Dit komt doordat het hier gaat om dwingend recht vanuit de wetgever. De wetgever geeft het college geen beleidsvrijheid om in dit geval af te wijken van verhoging.

Het college bedankt u voor het advies

Wij onderschrijven graag het belang van uw adviesraad voor het college. Wij gaan er dan ook vanuit dat wij u met deze brief goed hebben geïnformeerd over uw advies en hoe wij dat verwerkt hebben in de Beleidsregels Sociaal Domein 2022. Die treft u bijgevoegd aan. Als u daar nog vragen over heeft, dan kunt u contact opnemen met Shalini Sahtoe (shalini.sahtoe@lansingerland.nl) of 14 010.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland



Mickel Beckers
Gemeentesecretaris



drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester

Bijlage(n):

- Beleidsregels Sociaal Domein gemeente Lansingerland 2022, T22.05333